

"וַיֵּצְאוּ וַיַּעֲמְדוּ מִרְחֹק" (שמות כ':ט"ז)

הצעות לחינוך וחיבורות לישראל בכלים דיגיטליים

בתקופה זו, חלקנו נדרשים לבצע את עבודת השליחות הכוללת חינוך וחיבור לישראל, באמצעים אחרים שפחות מוכרים לנו ונדרשים לשנות את דפוסי החיבורות שלנו מפיזיים לווירטואליים. אכן זהו שינוי מהאופן שבו נפעל בדרך כלל אך אל דאגה: הרשת והמרחב הווירטואלי עשויים לשמש סביבת חוויה ולמידה משמעותיים. סביבה זו מזמנת לעולם השליחות אינטראקטיביות, הדמיות, משחקים; קידום מעורבות ורלבנטיות למשתתפים; תזמון נוח (סינכרוני וא-סינכרוני); וגם הרפיה ובידור חינוכיים. **אנו מעודדים אותך לנצל את ההזדמנות (שאמנם אולי נכפית עליך) להתנסות בכלים חדשים ורלוונטיים למאה ה-21 ולאפשר למשתתפים שלך חוויה חיובית בחיבור לישראל, גם אם אינה פנים אל פנים.**

בקובץ שלפניך מספר הצעות להזדמנות המאתגרת של חינוך וחיבורית בשליחות **מרחוק**. מטרת הקובץ שלפניך, לחשוף אותך לחשיבה חינוכית יהודית סביב קהילתיות "וירטואלית"; להציע כלים טכנולוגיים לקיום שיחה/פעילות "מרחוק"; ולתת דגימה לכמה פעילויות במרחב הווירטואלי שניתן לעשות בהן שימוש מדי.

הממונים החינוכיים במסלולי השליחות השונים ודגן לבני מנהלת רשת קהילת השליחים בבית הספר לשליחות (daganl@jafi.org) זמינים לסייע לך לחשוב, להכין ולבצע פעילויות במרחב הווירטואלי.

איך נראית קהילתיות יהודית "מרחוק"?

לא כולם יכולים להגיע לבית הכנסת, בית הספר או מוסד הקהילה באם בשל חוסר ניידות, תזמון לא נוח, או חוסר עניין. לכן, מספר קהילות יהודיות משוחחות ומייצרות כיום פתרונות לקיום חיי קהילה יהודיים במרחב וירטואלי, ללא קשר לירוס. לפניך מקבץ מחשבות בנושא (בהן ניתן לעשות שימוש לשיח) ודוגמאות:

- בקישור [זה](#) מאמר קצר (בעברית ואנגלית) מתוך הערכת המצב השנתית של העם היהודי -2014 של 15 המכון לתכנון מדיניות העם היהודי המתאר את התופעה של קהילתיות יהודית וירטואלית והאתגרים שהיא מציבה בפני המוסדות היהודיים.
- בעולם הווירטואלי של המשחק [Second Life](#) (חיים שניים) המשתמשים יכולים לעטות על עצמם באופן חופשי זהות וירטואלית, לבנות, לחקור ולשוחח עם "תושבים" אחרים, כולל קהילה יהודית. ניתן למצוא שם בתי כנסת, ישיבות, מוזיאונים, ירושלים וירטואלית, וגם "אי ישראל" (Israel Island) המפרסם את עצמו כ"בית לקהילת אנשים מרחבי העולם שיש להם עניין בישראל, יהדות והעם היהודי".
- ourjewishcommunity.org הינה קהילה יהודית וירטואלית אשר "אינה חוששת לשנות את התפיסות הקיימות" ומציעה פודקאסטים, שידור ישיר וחי של תפילות שבת, בלוגים, קבוצות דיון ועוד.
- האם יתכן מניין וירטואלי? בכנס דיון הלכתי שנערך ב [Jewish Theological Seminary](#) של התנועה הקונסרבטיבית/המסורתית ב-2019 התמודדו עם שאלה זו מנקודת מבט דתית-הלכתית. לצפייה בדיון המרכזי, וכן קישור לחומרים שונים בנושא בקישור [זה](#).
- מספר קהילות בארה"ב מציעות "שידור חי live streaming" לתפילות שלהן. כתבה [זו](#) במגזין Tablet סוקרת את התופעה.

אלו כלים טכנולוגיים מומלצים לקיום שיחה/פעילות "מרחוק"?

כולנו מוקפים בטכנולוגיה ואמנם במהלך השנים הושקעו משאבים לא מעטים במיזמים המשלבים טכנולוגיה בחינוך, אולם בשונה מהטמעת טכנולוגיה בתחומים אחרים, הטכנולוגיה שהוטמעה הפכה בעיקר למגבר של המבנים ושל תהליכי ההוראה והלמידה הקיימים. המציאות הנוכחית מאפשרת לך הזדמנות אמיתית לשנות מעט את המצב הזה. להלן כמה כלים חינוכיים, נגישים ורלבנטיים:

- **Tes Blendspace** הוא אתר ליצירת שיעורים אינטראקטיביים שניתן לשלב בהם וידאו, קישורים וקבצים. ניתן למצוא כאן [קישור להדרכה](#) על השימוש באתר; וכאן [קישור לאתר עצמו](#).
- **PowToon** מאפשר להכין בקלות סרטונים בצורה ייחודית ומעניינת הכוללים אנימציות, תמונות, מוזיקה והקלטה. ניתן להעלות את הסרטון ליוטיוב ולשתף [קישור לאתר כאן](#) ורעיונות לשימוש [כאן](#).
- **Padlet** מאפשר ליצור פתקיות, מעין post-it, על גבי לוח וירטואלי ולהוסיף להן מידע. ניתן להשתמש בכלי זה כפתיחה וסיכום נושא, תיעוד ידע שנצבר, סיעור מוחין, שיתוף מידע ועוד. ניתן להתחבר לכלי [כאן](#) ולהבין עוד על השימושים האפשריים בכלי בקישור [זה](#).
- ב- **quizizz** ניתן לייצר חידונים אונליין או לקבל השראה מחידונים אחרים שנוצרו בנושאים שונים. [לקישור לאתר](#).
- **Wizer** מאפשר ליצור דף עבודה אינטראקטיבי בשילוב של פעילויות: שאלות, כתיבה על גבי תמונה, התאמה, מילוי טבלה, מיון וציור. את הדף ניתן לשתף באמצעות קישור. עוד על [שימוש בכלי כאן](#) וקישור לכלי [כאן](#).
- **Spotify** כן כן, האפליקציה שלכם בטלפון הנייד! ניתן להכין רשימות השמעה (פלייליסט) ולשלוח למשתתפים כבסיס לשיעור, להנאה, לטובת חשיפה למוסיקה ישראלית ועוד!

וגם - כלים דיגיטליים שניתן באמצעותם לקיים מפגשים, פעילות, דיונים ושיחות – בזמן אמת באופן מקוון:

- לפני הכול, כמה טיפים טובים [לניהול מפגש חי באינטרנט](#).
- ניתן לארח עד 100 משתתפים בעזרת zoom למשך 40 דקות בגרסה האישית/חינמית של [zoom](#). הפלטפורמה מאפשרת שיתוף מסך וצ'אט. הגרסה בתשלום מאפשרת גם פיצול לקבוצות דיון.
- ניתן לארח עד 25 משתתפים ב [Google Hangout](#) אישי, ללא הגבלת זמן. מומלץ לקבוצות דיון ושיח.
- 50 משתתפים יכולים לשהות בו זמנית בשיחת וידאו של [Skype](#) - נדרשת הורדה של האפליקציה.
- קבוצה של 25 משתתפים (כאשר לכולם הרשאות זהות) יכולה להיפגש בעזרת [JITS](#) פלטפורמה הכוללת וידאו, לוח ציור משותף, הקלטה, שיתוף מסך, שידור חי, צפייה משותפת ביו טיוב, רב-שיח.

יש כבר פעילויות קיימות שאפשר להפעיל "מרחוק" ?

לפניך מספר רעיונות לפעילויות קיימות אותן ניתן לאמץ, לערוך או להשתמש כפי שהן. ניתן גם לשלוח אותן למשתתפים, לחברי הקהילה, לסטודנטים וכדומה, או לבצע אותן ביחד כחלק ממפגש וירטואלי:

- [UlpanOr](#) מציעים גישה חינוכית לכל החומרים שלהם ללימוד עברית בעקבות התפשטות וירוס הקורונה. באתר שלהם סרטונים וחברות לימוד המתאימות ללימוד מרחוק.
- [Makom](#) מציעים קורס מקוון שמתאים לסטודנטים וצעירים, בנושא [Challenging Israel Education](#). למעוניינים אנא צרו קשר עם דגן בבית הספר לשליחות.
- [קרטיסיות אינטראקטיביות ללימוד מילים בעברית](#) - של אתר tinycards מאת dulingo. עם בחנים מובנים.
- ["קויזלט" מוכן על ישראל](#) - דורש הרשמה חינוכית לאתר quizlet. ניתן לבחור בין משחקים וחיידונים שונים על ישראל.
- [חידון מוכן על ישראל](#) - דורש הרשמה בחינם לאתר quizizz. ישנה אפשרות לשחק באופן עצמאי או ב-Live עם קבוצה (כמו קהוט). ניתן לראות את שמות כל חברי הקבוצה ולהתחרות מולם.
- [קורס אונליין חינוכי באנגלית בנושא אנטישמיות מראשיתה ועד ימינו](#) - דורש הרשמה חינוכית לאתר futurelearn. ניתן לקחת משם סרטונים ספציפיים ולצפות בשיתוף מסך, או להירשם לקורס כקבוצה וללמוד אותו יחד במתכונת של "Book club", ללמוד בנפרד את הקורס כולו או כמה שיעורים לבחירתך, ולקבוע מפגש קבוצתי במטרה ליצור שיח על החומר הנלמד.
- [3D Israel](#) מציעים סיורים ורטואלים במקומות שונים בישראל. ניתן לשלב במפגש וירטואלי, כחלק משיעור מקוון ועוד.
- [קורס אונליין חינוכי באנגלית בנושא ההיסטוריה של ישראל המודרנית](#) - של אוניברסיטת תל אביב. גם כאן, ניתן לקחת משם סרטונים ספציפיים ולצפות בשיתוף מסך, או להירשם לקורס כקבוצה וללמוד אותו יחד במתכונת של "Book club", ללמוד בנפרד את הקורס כולו או כמה שיעורים לבחירתך, ולקבוע מפגש קבוצתי במטרה ליצור שיח על החומר הנלמד.
- ערוץ [Israel Unpacked](#) ביו טיוב מציע סרטונים קצרים על ישראל ויהדות שניתן לעשות בהם שימוש כפתיחה לדיון או כחלק משיעור.
- [Jewish Interactive](#) מציעים משחקים וסרטונים מוכנים בנושאי עברית וישראל וכן את האפשרות ליצור משחקים מקוונים בעצמך.
- ערוץ הפודקאסטים של [סיפור ישראלי](#) מציע פרקים בעברית ואנגלית, שיכולים להוות בסיס לדיון ושיח על היבטים מגוונים בתרבות ובחברה הישראלית. הפודקאסטים עשויים במתכונת של "תסכית רדיו" ומהנים מאוד לשמיעה.

בברכת בריאות טובה ועשייה יצירתית ומהנה!